

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

ZATWIERDZAM
KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
[Signature]
gen. brygadier Andrzej BARTKOWIAK.....

**PROGRAM SZKOLENIA
Z ZAKRESU WSPÓŁDZIAŁANIA
Z LOTNICZYM POGOTOWIEM
RATUNKOWYM**

Warszawa, 20 października 2022 r.

Niniejszy program jest wynikiem ewaluacji „Programu szkolenia doskonalącego dla strażaków ksrq z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe” zatwierdzonego 14 marca 2012 r. i zastępuje wyżej wymieniony program.

AKCEPTUJĘ

DYREKTOR
Lotniczego Pogotowia Ratunkowego

[Signature]
.....
prof. Robert Gałązkowski

10.10.2022

Spis treści

I.	ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE	4
1.	Cel szkolenia	4
2.	Sylwetka absolwenta	4
3.	Warunki przyjęcia na szkolenie	4
4.	Kwalifikacje zawodowe.....	4
II.	REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO	5
1.	Organizacja szkolenia.....	5
2.	Zalecenia i wskazówki metodyczne	6
3.	Plan nauczania	7
III.	TREŚCI KSZTAŁCENIA.....	8
1.	Dysponowanie LPR. Łączność radiowa ze śmigłowcem HEMS – 1T	8
2.	Ogólne zasady bezpieczeństwa przy współpracy ze śmigłowcem HEMS – 1T	8
3.	Zasady wyboru miejsca do lądowania. Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku – 1T, 1P	9
IV.	ZAŁĄCZNIKI.....	10

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel szkolenia

Szkolenie ma na celu doskonalenie umiejętności współdziałania z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu szkolenia słuchacz powinien:

- a) w sferze poznawczej:
 - wymieniać osoby uprawnione do dysponowania śmigłowca Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS);
 - omawiać zasady wzywania śmigłowca HEMS;
 - charakteryzować sprzęt łączności;
 - omawiać zasady prowadzenia łączności radiowej;
 - opisywać strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS;
 - opisywać zasady ewakuacji załogi z pokładu śmigłowca HEMS;
 - omawiać zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy;
 - omawiać zasady organizacji lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy;
 - omawiać zasady przyjmowania śmigłowca HEMS w terenie w dzień i w nocy;
- b) w sferze praktycznej:
 - wybierać miejsce do lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy;
 - wskazywać strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS;
 - wskazywać wyjścia ewakuacyjne ze śmigłowca HEMS;
- c) w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:
 - odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych.

3. Warunki przyjęcia na szkolenie

W szkoleniu mogą uczestniczyć strażacy z jednostek ochrony przeciwpożarowej. Warunkiem przyjęcia na szkolenie jest przedłożenie karty skierowania, której wzór stanowi załącznik nr 1 (nie dotyczy strażaków w służbie kandydackiej i uczestników szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP).

4. Kwalifikacje zawodowe

Absolwent szkolenia przygotowany jest do współdziałania z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja szkolenia

- a. Szkolenie realizowane jest w:
 - szkołach Państwowej Straży Pożarnej,
 - ośrodkach szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej,
 - komendach miejskich/powiatowych PSP (jedynie podczas szkolenia podstawowego strażaka ratownika ochotniczych straży pożarnych).
- b. Zajęcia na szkoleniu prowadzą instruktorzy PSP z zakresu współdziałania z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym.
- c. Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację szkolenia jest kierownik szkolenia. Do jego zadań należy:
 - wybór kadry dydaktycznej,
 - opracowanie w porozumieniu z kadrami dydaktycznymi szczegółowego planu szkolenia,
 - przygotowanie sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć,
 - uzgodnieniem z właścicielami obiektów, zasad wykorzystania obiektu,
 - prowadzenie nadzoru nad realizacją programu szkolenia,
 - przygotowanie dokumentacji szkoleniowej.
- d. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.
- e. Na realizację programu przewidziano **4 godziny dydaktyczne**, (zajęcia teoretyczne i praktyczne).
- f. W ramach podsumowania tematów organizator szkolenia omawia ze słuchaczami zadania z bazy zadań opracowanych przy współpracy z LPR. Celem podsumowania jest utrwalenie wiadomości zdobytych przez słuchaczy.
- g. Warunkiem ukończenia szkolenia jest obecność na 100% zajęć przewidzianych programem szkolenia.
- h. Słuchacz, który spełnił wymogi określone w punkcie g. otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 2.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a. W rozkładzie zajęć dydaktycznych należy uwzględnić korelację tematyczną.
- b. W trakcie szkolenia należy zapewnić warunki do realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych m. in. poprzez:
 - przestrzeganie zasad nauczania,
 - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- c. Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania powinni zwracać szczególną uwagę na:
 - poprawną terminologię,
 - wykorzystywanie do ćwiczeń tylko sprzętu sprawnego pod względem technicznym,
 - poprawne wykonywanie czynności,
 - kształtowanie pożądaných umiejętności oraz koniecznych nawyków.
- d. Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- e. Zajęcia praktyczne powinny odbywać się z zapewnieniem niezbędnego sprzętu, w miejscach, które umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację.
- f. Zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy powinny być włączane do tematyki zarówno zajęć teoretycznych, jak i zajęć praktycznych. Ponadto, w procesie nauczania należy zwracać uwagę na istniejące lub mogące wystąpić zagrożenia oraz wskazywać sposoby ich uniknięcia.
- g. Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą organizacyjną, którą prowadzi prowadzący zajęcia. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń oraz omówienie ich przebiegu.
- h. W trakcie realizacji tematu „Zasady wyboru miejsca do lądowania. Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku” należy wyświetlić słuchaczom film instruktażowy.
- i. W toku ćwiczeń prowadzący kontroluje poprawność wykonania powierzonych zadań, a w razie zauważenia nieprawidłowości, na bieżąco koryguje błędy w ramach instruktażu indywidualnego bądź grupowego.
- j. W instruktażu końcowym (po zakończeniu zajęć praktycznych) prowadzący powinien podsumować zajęcia, przeanalizować najczęściej popełniane błędy, wskazać ich źródło oraz sposób prawidłowego wykonania czynności.
- k. Do prowadzenia zajęć należy wykorzystywać aktualne materiały dydaktyczne zamieszczone na stronie internetowej Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

3. Plan nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Dysponowanie LPR. Łączność radiowa ze śmigłowcem HEMS	1	-	1
2.	Ogólne zasady bezpieczeństwa przy współpracy ze śmigłowcem HEMS	1	-	1
3.	Zasady wyboru miejsca do lądowania. Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku.	1	1	2
RAZEM:		3	1	4

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

III. TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. Dysponowanie LPR. Łączność radiowa ze śmigłowcem HEMS – 1T

Materiał nauczania:

Osoby uprawnione do dysponowania śmigłowca HEMS w ramach medycznych czynności ratunkowych oraz lotów specjalnych. Zasady wzywania śmigłowca HEMS. Zasady prowadzenia łączności radiowej. Sprzęt i kanały przeznaczone do łączności ze śmigłowcem HEMS. Procedury przepływu informacji.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić osoby uprawnione do dysponowania śmigłowca HEMS w ramach medycznych czynności ratunkowych;
- wymienić osoby uprawnione do dysponowania śmigłowca HEMS w ramach lotów specjalnych;
- omówić zasady wzywania śmigłowca HEMS;
- wymienić informacje, które należy przekazać podczas dysponowania;
- wymienić sprzęt łączności;
- omówić zasady prowadzenia łączności radiowej;
- wymienić kanały przeznaczone do łączności ze śmigłowcem HEMS;
- wymienić procedury przepływu informacji.

2. Ogólne zasady bezpieczeństwa przy współpracy ze śmigłowcem HEMS – 1T

Materiał nauczania:

Strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS. Wyjścia ewakuacyjne ze śmigłowca HEMS. Zasady ewakuacji załogi z pokładu śmigłowca HEMS w przypadku awarii. Materiały niebezpieczne na pokładzie śmigłowca HEMS i ich umiejscowienie.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić zasady zachowania się przy śmigłowcu HEMS;
- opisać oraz wskazać strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS;
- opisać ubiór strażaka przy współpracy ze śmigłowcem HEMS;
- wymienić oraz wskazać wyjścia ewakuacyjne ze śmigłowca HEMS;
- opisać zasady ewakuacji załogi z pokładu śmigłowca HEMS w przypadku awarii;
- wymienić materiały niebezpieczne na pokładzie śmigłowca HEMS;
- wskazać umiejscowienie poszczególnych materiałów niebezpiecznych na pokładzie śmigłowca HEMS.

3. Zasady wyboru miejsca do lądowania. Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku – 1T, 1P

Materiał nauczania:

Zasady organizacji lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy. Zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy. Wymiary lądowiska w dzień i w nocy. Zasady zabezpieczenia lądowiska w dzień i w nocy. Zasady przyjmowania śmigłowca na lądowisku w dzień i w nocy. Sygnalizacja świetlna i gestowa – znaki „awaryjne”. Sposoby określania kierunku wiatru. Zasady oznakowania lądowiska w dzień i w nocy.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zasady organizacji lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy;
- omówić zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy;
- wymienić minimalne wymiary dla lądowiska w dzień i w nocy;
- wyznaczyć miejsce lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy;
- wymienić zasady zabezpieczenia lądowiska w dzień i w nocy;
- omówić organizację pracy na lądowisku w dzień i w nocy: przed lądowaniem, w trakcie postoju i po odlocie śmigłowca HEMS;
- omówić zasady przyjmowania śmigłowca HEMS na lądowisku w dzień i w nocy;
- wskazać kierunek wiatru;
- omówić zasady oświetlania lądowiska w nocy;
- oświetlić lądowisko w nocy;
- zastosować sygnalizację gestową (tj.: „tu lądować”, „nie lądować”, „uwaga niebezpieczeństwo, przerwij manewr”) i świetlną do przyjęcia śmigłowca HEMS.

UWAGA:

Zajęcia praktyczne należy przeprowadzić w terenie przygodnym, tj. łąka, polana, boisko sportowe, poligon lub innym miejscu, w którym w rzeczywistych warunkach może lądować śmigłowiec HEMS, a nie np. na placu wewnętrznym jednostki organizującej szkolenie.

IV. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

.....
(pieczęć jednostki delegującej)

KARTA SKIEROWANIA

Jednostka delegująca

Nazwa

Adres

Tel./Fax

Kieruję Pana/ Panią.....

(stopień, imię i nazwisko)

Nr identyfikacyjny/ewidencyjny PSP*.....

na szkolenie z zakresu współdziałania z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym

realizowane w dniu W

Oświadczam, że kierowany/-a posiada:

- a) kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, aktualne na czas trwania szkolenia,

oraz

w przypadku strażaka PSP – kierowany/-a:

- b) nie posiada przeciwwskazań do pełnienia służby na stanowiskach bezpośrednio związanych z działaniami ratowniczymi,
c) posiada orzeczenie komisji lekarskiej lub zaświadczenie lekarskie potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania obowiązków służbowych, aktualne na czas trwania szkolenia.

w przypadku strażaka ratownika OSP – kierowany/-a posiada:

- b) zaświadczenie ukończenia szkolenia podstawowego strażaków ratowników OSP,
c) zaświadczenie lekarskie potwierdzające możliwość udziału w działaniach ratowniczych,
d) ważne ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis przełożonego uprawnionego do mianowania)**

W przypadku strażaków ratowników OSP:

* - należy podać datę urodzenia

** - lub imię, nazwisko i pieczęć przedstawiciela Urzędu Gminy albo Naczelnika OSP.

.....
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Nr identyfikacyjny/ewidencyjny PSP*

ukończył ...

szkolenie z zakresu współdziałania z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym

przeprowadzone w

w dniu r.

według programu z dnia

zatwierdzonego przez

.....

....., dniar.
(miejsowość)

Nr

ORGANIZATOR

.....
(pieczęć, podpis)

* - w przypadku strażaków ratowników OSP należy podać datę urodzenia

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Dysponowanie LPR. Łączność radiowa ze śmigłowcem HEMS	1	-	1
2.	Ogólne zasady bezpieczeństwa przy współpracy ze śmigłowcem HEMS	1	-	1
3.	Zasady wyboru miejsca do lądowania. Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku.	1	1	2
RAZEM:		3	1	4

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem